

Warszawa, dn. 16 listopada 2021 r.

Sz. Pani

Marlena Małąg

Minister Rodziny i Polityki Społecznej

ul. Nowogrodzka 1/3/5

00-513 Warszawa

magdalena.swiatek@mriips.gov.pl

katarzyna.jedrzejewska@mriips.gov.pl

W ramach prowadzonych konsultacji publicznych dotyczących projektu ustawy o ochronie osób zgłaszających naruszenia prawa poniżej przesyłamy uwagi do ww. projektu:

1. Projektowany art. 8 ust. 2 ustawy

jest niewystarczający. Zgodnie z proponowanym przepisem, w stosunku do osoby, której dotyczy zgłoszenie musi zostać wykonany obowiązek informacyjny zgodny z art. 14 RODO¹. Jedyne ograniczenie jakie się przewiduje, to brak konieczności informowania o źródle pochodzenia danych osobowych. Zaproponowany przepis oznacza, że osoba, o której zawiadamia sygnalista, otrzyma informacje pozwalające zidentyfikować tegoż ostatniego. Przedstawiony projekt nie wprowadza ograniczeń, co do momentu przekazania informacji.

Tego typu informacja na początku postępowania, może je po prostu zniweczyć i umożliwić działania odwetowe, które są zakazane projektowaną ustawą. Stoi to zatem w jawnej sprzeczności z jej założeniami.

Na możliwość ograniczenia wykonywania obowiązku informacyjnego wskazywała już wiele lat temu tzw. Grupa Robocza art. 29. Zrobiła to w swojej opinii 03/2015 w sprawie projektu dyrektywy w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych przez właściwe organy do celów zapobiegania przestępstwom, prowadzenia

---

¹ Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. U. UE. L. z 2016 r. Nr 119, str. 1 z zm.) (dalej jako RODO)

dochodzeń w ich sprawie, wykrywania lub ścigania przestępstw lub wykonywania kar kryminalnych oraz swobodnego przepływu takich danych². Grupa wskazywała, że obowiązek informacyjny powinien być wykonywany powszechnie ze szczególnym uwzględnieniem przetwarzania, w którym dane zostały pozyskane od osób trzecich jednak zasada ta powinna zostać ograniczona, gdy może zagrażać toczącemu się postępowaniu lub prawom i wolnościom innych osób.

Obok ograniczenia obowiązku wynikającego z art. 14 RODO, aby w pełni chronić osoby zgłaszające naruszenie prawa, konieczne jest również ograniczenie prawa z art. 15 RODO tj. prawa dostępu przysługującego osobie, której dane dotyczą. Brak ograniczenia ww. prawa skutkować będzie tym, że osoba, której dotyczyło zgłoszenie w przypadku wystąpienia z żądaniem w oparciu o art. 15 RODO otrzyma komplet informacji o tym, jakie dane, w jaki sposób i w jakim celu są przetwarzane. Jak również, co najważniejsze, uzyska wszelkie informacje o źródle danych (stosownie do art. 15 ust 1 lit. g RODO).

Rekomendacje

Zmiana art. 8 projektu ustawy w ten sposób, aby moment wykonania obowiązku informacyjnego został ustalony na chwilę zakończenia wewnętrznego postępowania wyjaśniającego.

Ponadto rekomenduję wprowadzenie ograniczenia w zakresie wykonywania prawa dostępu przysługujące osobie, której dane dotyczą, w ten sposób aby administrator danych, który pozyskał dane od osoby zgłaszającej naruszenia prawa nie musiał podawać źródła pozyskania danych osobowych, a przynajmniej był od tego obowiązku zwolniony do momentu zakończenia postępowania.

2. Odnośnie projektowanego art. 30 ustawy

a) Proponowane w art. 30 ust. 2 projektu rozwiązanie

jest nadmiarowe. Projekt ustawy wskazuje, że upoważnienia do przetwarzania danych osobowych w ramach prowadzenia procesu związanego ze zgłoszeniem naruszenia prawa powinno być nadawane w formie pisemnej.

---

² https://ec.europa.eu/justice/article-29/documentation/opinion-recommendation/files/2015/wp233_en.pdf

Takie założenie projektu odbiega od zasad ochrony danych osobowych. Zgodnie z zasadą rozliczalności (art. 5 ust 2 RODO) na administratorze ciąży obowiązek wykazania, że przestrzega przepisów. Wobec czego ustawodawca powinien pozostawić dowolność w zakresie wyboru formy nadawanych upoważnień. Administrator, jako podmiot odpowiedzialny za przetwarzanie danych osobowych w oparciu o przeprowadzoną procedurę *privacy by design* może ustalić najbardziej adekwatny sposób nadawania upoważnień.

Rekomendacje

Rezygnacja z proponowanej treści. Wystarczające będzie wskazanie przez ustawodawcę, że przetwarzanie danych osobowych może odbywać się jedynie w oparciu o nadane upoważnienia.

b) Proponowany art. 30 ust. 3 projektu

jest zbyt daleko idącym rozwiązaniem. Ustawodawca nakazuje by dane osobowe zgłaszającego były oddzielnie przechowywane od dokumentu lub innego nośnika zgłoszenia. Administrator danych ma zastosować rozwiązania techniczne i organizacyjne, które zapewnią mu realizację takiego obowiązku.

Zgodnie z RODO administrator, jako podmiot decydujący o celach i zakresie przetwarzanych danych osobowych ponosi odpowiedzialność w związku z ich przetwarzaniem. To również na administratorze ciąży obowiązek zastosowania odpowiednich środków technicznych i organizacyjnych w celu przetwarzania danych osobowych w sposób bezpieczny, minimalizujący ryzyka związane z przetwarzaniem danych osobowych.

Reforma ochrony danych związana z RODO w dużej mierze była związana ze zmianą podejścia do ochrony danych, tj. odejściem od jednoznacznych przepisów i wytycznych, które wskazywałyby właściwy sposób przetwarzania danych i oparciem przetwarzania danych osobowych na ryzyku.

Zgodnie z tą zasadą administrator powinien zastosować takie środki bezpieczeństwa, które w danych okolicznościach minimalizują ryzyko naruszenia praw i wolności osób, których dane dotyczą.

Przetwarzanie danych osobowych sygnalistów jest kolejnym z wielu procesów, za które odpowiada administrator. Dlatego również ten proces powinien podlegać ogólnym zasadom

ochrony danych. Przyjęte rozwiązanie nie gwarantuje lepszej ochrony praw i wolności osób, których dane dotyczą a co równie ważne technicznie jest bardzo trudne do przeprowadzenia i wymaga nieproporcjonalnego nakładu pracy.

Rekomendacje

Z proponowanej treści art. 30 ust. 3 zrezygnować w całości. Zastąpienie obecnej treści ustępu informacją, że procesy przetwarzania danych osobowych w ramach ochrony sygnalistów podlegają zasadom ochrony danych osobowych i podejściu opartym na ryzyku.

3. W odniesieniu do art. 59 projektu

ustawodawca w treści proponowanego przepisu pominął zupełnie odniesienie do warunków objęcia sygnalisty ochroną prawną wprowadzoną na podstawie art. 6 ustawy wskazującego, że: *„Zgłaszający podlega ochronie określonej w przepisach rozdziału 2, pod warunkiem że miał uzasadnione podstawy sądzić, że będąca przedmiotem zgłoszenia lub ujawnienia publicznego informacja o naruszeniu prawa jest prawdziwa w momencie dokonywania zgłoszenia lub ujawnienia publicznego i że informacja taka stanowi informację o naruszeniu prawa.”*

Porównując brzmienie przepisów art. 6 oraz art. 59 projektu ustawy można dojść do wniosku, że odpowiedzialność sygnalisty z tytułu przekazania nieprawdziwych informacji jest niezależna od posiadania uzasadnionych podstaw, co do prawdziwości przedstawianych informacji.

Rekomendacje

Usunięcie projektowanego art. 59.

Z poważaniem

Tomasz Osiej

Karol Kozieł

Marta Krawczyk

